

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering	2 november 2021
Zaaknummer raadsvoorstel	316876
Portefeuillehouder	Piena

Onderwerp

gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Breda

Voorgesteld besluit

1. Het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Breda te treffen.

Samenvatting

Per 2022 wordt beschermd wonen een verantwoordelijkheid voor alle gemeenten. Op 2 maart 2021 heeft uw raad voor deze doordecentralisatie het regionale beleidskader vastgesteld. Zoals in het beleidskader opgenomen, heeft ons college een gemeenschappelijke regeling voor de regionale samenwerking getroffen. Uw raad wordt verzocht om hiervoor toestemming te verlenen.

Aanleiding

Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verantwoordelijk voor beschermd wonen. De maatwerkvoorziening beschermd wonen is bedoeld voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die zich tijdelijk niet op eigen kracht kunnen handhaven in de samenleving. Zij kunnen door hun psychiatrische aandoening, licht verstandelijke beperking en/of een combinatie van psychosociale problemen tijdelijk niet zelfstandig wonen. Mensen die beschermd wonen, kunnen dat doen in een accommodatie van een instelling met toezicht en begeleiding maar ook zelfstandig met ambulante begeleiding of via een tussenvorm. Een maatwerkvoorziening beschermd wonen is in principe tijdelijk; we zien het als een opstap naar een zelfstandig(er) bestaan, of een opstap naar de Wet langdurige zorg (Wlz) als blijkt dat een beschermende woonomgeving levenslang nodig is om de situatie van de cliënt stabiel te houden.

Per 2022 wordt beschermd wonen een verantwoordelijkheid voor alle gemeenten. We vinden het belangrijk dat de zorg voor cliënten beschermd wonen van goede kwaliteit is en hen zo veel mogelijk in staat stelt zo zelfstandig en gewoon mogelijk deel te nemen aan het leven op een plek die aansluit bij hun herstelbehoefte. Op 2 maart 2021 heeft uw raad het regionaal beleidskader beschermd wonen 2021 – 2025 regio Breda vastgesteld, zodat dit als richtinggevend document gebruikt kon worden bij, onder meer, het verder inrichten van de regionale samenwerking middels een GR centrumgemeenteregeling. De vaststelling van deze GR ligt nu voor en wordt getroffen door de gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout en Zundert. De gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau hebben besloten zich per 2023 te willen aansluiten bij de regio Midden-Brabant. Zij zijn daarom geen deelnemer in de GR; voor 2022 is een overgangsregeling gemaakt. Met deze gemeenten worden sluitende afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van voorzieningen/locaties en de hulpverlening aan cliënten.

Kader

Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wmo 2015 en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het beleidskader is het eerder vastgestelde regionaal beleidskader beschermd wonen 2022-2025 regio Breda. De GR is opgesteld binnen de kaders van de Nota verbonden partijen.

Wat willen we bereiken?

Een normalisatie van beschermd wonen. We willen mensen die zijn aangewezen op beschermde woonvormen – meer dan nu het geval is – zo zelfstandig mogelijk in de wijk laten wonen, wat hun kwaliteit van leven verbetert en hun kansen op participatie en inclusie ondersteunt. Als randvoorwaarde geldt dan wel dat goede kwaliteit van leven mogelijk is (door beschikbare passende huisvesting, de beschikbaarheid van begeleiding in de nabijheid en toegankelijkheid voor deze doelgroep van de huidige voorzieningen). Dit sluit aan bij het algehele uitgangspunt in het sociale domein dat de eigen kracht van burgers en hun participatie in de samenleving vergroot moet worden. Daarnaast moet het op- en afschalen van zorg en ondersteuning vanzelfsprekender worden zodat onder meer een soepele overgang tussen maatschappelijke opvang, beschermd wonen en zelfstandig wonen (met Wmo begeleiding) wordt bevorderd.

Argumenten en kanttekeningen bij het voorgestelde besluit

Zoals in het beleidskader opgenomen, heeft ons college een GR voor de regionale samenwerking getroffen. Uw raad wordt verzocht om hiervoor toestemming te verlenen.

Deze lichte GR betreft een centrumregeling, waarin Breda fungeert als centrumgemeente. Er wordt dus geen nieuw rechtspersoon opgericht. Met het treffen van de GR wordt de samenwerking tussen de gemeenten in de regio Breda geformaliseerd. In de GR zijn de volgende doelen van de GR vastgelegd:

- De gemeenten stemmen het beleid met betrekking tot beschermd wonen op elkaar af;
- Het gezamenlijk inkopen van beschermd wonen;
- De gezamenlijke financiering van beschermd wonen;
- De gemeenten organiseren samen de toegang tot beschermd wonen;
- Het monitoren van de resultaten van Beschermd Wonen en op basis daarvan bijsturen.

Voor een effectieve en efficiënte samenwerking wordt een deel van de taken middels de GR gemandateerd aan Breda. Dit gaat over de inkoop/het contractmanagement, het beheer van de toegang en het afgeven van beschikkingen, het financieel beheer, monitoring, het verstrekken van regionale subsidies en de beleidscoördinatie. Deze zaken worden in nauwe afstemming met de andere gemeenten uitgevoerd.

Voor de toegang is de afspraak gemaakt dat inwoners die een beroep doen op beschermd wonen zich vanaf medio 2022 in eerste instantie melden bij de eigen gemeente. Derhalve vindt bij het sociaal team de eerste voorselectie plaats. In het geval de lokale toegang bepaalt dat er terecht een beroep op beschermd wonen wordt gedaan, wordt deze vraag warm overgedragen aan een vaste contactpersoon van het regionale toegangsteam beschermd wonen (dit valt formeel onder de gemeente Breda). Daar wordt de definitieve indicatie gesteld. Voordeel van deze werkwijze is dat de lokale kennis over inwoners en plaatselijke voorzieningen gebundeld wordt met kennis over de specifieke doelgroep voor beschermd wonen. Dit kan ertoe leiden dat er via de lokale toegang beter bekeken kan worden welke andere minder intensieve en ingrijpende ondersteuningsmogelijkheden er beschikbaar zijn voordat beschermd wonen ingezet hoeft te worden en dat zorg efficiënter op en afgeschaald kan worden.

De GR wordt getroffen voor de periode 1 januari 2022 tot 1 januari 2026. Aansluitend kan deze worden verlengd met steeds een termijn van 2 jaren. Hierdoor is er ruimte gecreëerd voor lokale, regionale of landelijke ontwikkelingen die kunnen leiden tot aanpassing van de GR. Voorafgaand aan een besluit over verlenging of aanpassing vindt een evaluatie plaats, voor de eerste maal in 2025.

Risico's:

Door een GR met een bepaalde looptijd te treffen, kunnen gemeenten na afloop van deze periode een eigen weg kiezen. Dit kan een risico opleveren dat de samenwerking na 2026 stopt of aangepast wordt. Vooral snog zijn er geen plannen van gemeenten om een eigen koers te varen.

De voltooiing van herinrichting van de toegang staat gepland op september 2022. In de periode tot deze datum wordt de feitelijke inrichting voorbereid en geïmplementeerd. Omdat het voor onze gemeente van belang is dat de nieuwe werkwijze goed aansluit op die van ons sociaal team blijven we (net zoals tijdens de eerdere fasen van deze ontwikkeling) actief betrokken.

Inspraak en participatie

Het beleidskader, waar de GR inhoudelijk op is gebaseerd, is afgestemd met zorg- en welzijnsorganisaties, de adviesraden sociaal domein en ervaringsdeskundigen. De wethouders Wmo hebben in het bestuurlijk overleg beschermd wonen & maatschappelijke opvang van 24 september jl. ingestemd met het voorleggen van de GR. In de periode tot eind december wordt de regeling ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges van de gemeenten. In iedere gemeente moet daarna aan de raad toestemming worden gevraagd voor het treffen van de regeling (voor Oosterhout doen we dit verzoek bij deze). Toestemming mag op grond van de Wgr alleen onthouden worden als de regeling in strijd is met het recht of het algemeen belang. Na toestemming van de raad vindt definitieve besluitvorming plaats in de colleges.

Alternatieve oplossingsrichting(en)

De GR ligt in het verlengde van de goede huidige regionale samenwerking rondom beschermd wonen. Ambtelijk en bestuurlijk zijn we nauw betrokken bij het opstellen van de GR en het achterliggende beleidskader en staan we achter het vaststellen ervan. Voor de taak beschermd wonen zijn gemeenten verplicht om samen te werken in een regio. Momenteel zijn er geen aantrekkelijke alternatieve oplossingsrichtingen, mochten we in de toekomst ontevreden zijn over deelname aan regio Breda is een wijziging van regiokeuze vanaf 2026 eventueel mogelijk.

Financiën

In het regionaal beleidskader is vastgelegd dat het budget dat door het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor de maatwerkvoorziening beschermd wonen, leidend is voor de inrichting van het regionale systeem van beschermd wonen. Dit is in de GR verwerkt. De centrumgemeente stelt jaarlijks een begroting beschermd wonen op. Deze wordt besproken in het bestuurlijk overleg waaraan alle gemeenten deelnemen en vastgesteld door colleges. Indien een tekort optreedt op de regionale begroting beschermd wonen leveren alle gemeenten een extra bijdrage, zoals in het beleidskader opgenomen en in 2021 al de geldende afspraak was. Dit tekort wordt onder de deelnemende gemeenten verrekend basis van de inwoneraantallen. Bij een positief resultaat geldt hetzelfde en vloeien middelen in principe terug naar de deelnemende gemeenten. Voor 2022 heeft Breda een conceptbegroting opgesteld, waarin verwacht wordt uit te komen met de beschikbare middelen voor beschermd wonen. Vanuit de gemeenten is dan ook geen extra bijdrage nodig. De huidige bijdrage (200.000 EUR) is voldoende geborgd in onze begroting.

Vervolg

Na besluitvorming door uw raad, zal definitieve besluitvorming in ons college plaatsvinden. Nadat alle gemeenten het besluitvormingsproces hebben doorlopen, wordt de GR gepubliceerd in de Staatscourant en treedt deze in werking.

Oosterhout 2 november 2021,

Burgemeester en wethouders.

Bijlage(n)

1 definitieve tekst gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Breda

RAADSBESLUIT

Onderwerp gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Breda

Zaaknummer 316876

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 2 november 2021,

gelet op

- de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen
- het regionaal beleidskader beschermd wonen regio Breda 2021-2025
- de nota verbonden partijen

BESLUIT:

1. het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Breda te treffen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 december 2021,

de raad voornoemd,

voorzitter

griffier